

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Vergistingsinstallatie Dijkstra & Witteveen te Warffum

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

22 februari 2012 / rapportnummer 2466-115

1. Oordeel over het MER

De Maatschappen Dijkstra uit Rasquert en Witteveen uit Oldenzijl willen een co-vergistinginstallatie met een verwerkingscapaciteit van 60.000 ton per jaar realiseren in Warffum. Ze is bedoeld voor de productie van biogas uit dierlijke mest en uit co-producten waaronder reststromen van Aviko/Rixona. Voor de besluiten over het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning (Wabo) is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeenteraad van de gemeente Eemsmond is het bevoegd gezag.

De Commissie¹ heeft een voorlopig toetsingsadvies uitgebracht waarin zij kenbaar gemaakt heeft dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen onvolledig is voor een besluit over de omgevingsvergunning. Het MER vormt wel een voldoende basis voor een besluit over het bestemmingsplan. De initiatiefnemer heeft in een aanvulling op het MER nadere informatie aangeleverd over:

- het complete vergistingsproces, waaronder de aan- en afvoer met de opslag en verwerking van de (grond)stoffen in het algemeen en de opslag en afvoer van de dikke fractie van het digestaat in het bijzonder;
- de emissies van geur en van diverse procesgerelateerde stoffen en de emissies van geluid;
- eventuele mitigerende maatregelen, uitgaande van een gedetailleerde procesbeschrijving.

Oordeel

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is waarmee de gemeenteraad van Eemsmond een besluit kan nemen over het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning, waarin het milieubelang volwaardig kan worden meegewogen.

De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. De Commissie adviseert de aanvulling zo spoedig mogelijk openbaar te maken.

In dit advies staan een aantal aanbevelingen. De Commissie hoopt hiermee bij te dragen aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Besluitvorming in het kader van het bestemmingsplan

Het MER onderbouwt de locatiekeuze op grond van de synergievoordelen met Aviko/Rixona. Er is voldoende informatie in het MER aanwezig om te concluderen dat de voorgenomen activiteit en de beschouwde alternatieven milieuhygiënisch inpasbaar kunnen zijn. De milieugevolgen passen binnen de daarvoor vastgestelde wettelijke en andere beleidsvoorwaarden. Hiermee is het kader voor verdere besluitvorming voldoende vastgelegd.

2.2 Besluitvorming in het kader van de omgevingsvergunning

2.2.1 Procesbeschrijving

MER

Het MER geeft geen gedetailleerd beeld van de alternatieven voor het proces en de mogelijk in te zetten installaties. Daardoor is niet te achterhalen wat de mogelijke emissiebronnen kunnen zijn en waarop de beschreven emissies naar de lucht en geluidniveaus zijn gebaseerd. De volgende onderdelen van het proces zijn in het MER niet in voldoende detail beschreven:

- de installaties die worden opgesteld in de verwerkingshal en de processen die er plaatsvinden;
- de wijze van opslag en bewerking van de binnen de inrichting aanwezige grondstoffen en eindproducten.² Met andere woorden: welke stoffen waar en in welke hoeveelheden en op welke wijze worden opgeslagen;
- de techniek waarmee H₂S in de vergisters wordt verwijderd;
- de opslag en afvoer van de dikke digestaatfractie. In het MER is niet terug te vinden hoe de dikke digestaatfractie binnen de inrichting wordt verwerkt en afgevoerd.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn alle bovengenoemde punten beschreven waardoor het mogelijk is te beoordelen of de in het MER beschreven emissies correct zijn. In onderstaande paragrafen wordt een en ander puntsgewijs toegelicht.

2.2.2 Emissies

MER

De niet-complete of globale procesbeschrijving maakt de milieuhygiënische inpasbaarheid niet duidelijk. Daarnaast zijn de volgende emissies onvoldoende of geheel niet uitgewerkt in het MER.

² In het MER staan tegenstrijdige omschrijvingen over de herkomst van de drijfmest. In de inleiding staat dat de mest van de inrichtingen van beide initiatiefnemers wordt aangevoerd. Op pagina 38 van het MER wordt aangegeven dat de initiatiefnemers hun mest op hun eigen grond toepassen. Op pagina 35 van het MER staat weer het tegenovergestelde.

Geur

MER

Een beschrijving van de mogelijk optredende geuremissie en -immissie door:

- het toepassen van aanvullende ventilatie van de verwerkingshal. Dat alleen het beperkt openen van de deur van de verwerkingshal voor voldoende ventilatie zorgt, lijkt onwaarschijnlijk. De geurconcentraties in de hal vereisen naar verwachting extra of geforceerde ventilatie en dus maatregelen om geurhinder in de omgeving te voorkomen;
- afwijkende situaties, zoals bij opstart van de vergistingsinstallatie of bij calamiteiten;
- een piekaanvoer van co-producten;
- de emissies van aan- en afvoer en opslag van co-producten;
- de emissies van de opslag en afvoer van de dikke digestaatfractie.

Aanvulling

- Ventilatie van de verwerkingshal

In de aanvulling is voldoende aangetoond dat de geurconcentraties in de omgeving niet zullen toenemen bij aanvullende ventilatie in vergelijking met de waarden in het MER. Het is nog onduidelijk of alleen een luchtafzuigunit of een luchtafzuigunit met een luchtwasser als mitigerende maatregel zal worden toegepast. Op pagina 1 van de aanvulling wordt aangegeven dat op de verwerkingshal een luchtwasser wordt geplaatst. Op pagina 3 van de aanvulling wordt gesproken over een gevelventilator. Op pagina 5 wordt weer een luchtwasser genoemd.

De Commissie adviseert om bij het uiteindelijke besluit over de omgevingsvergunning aan te geven of en zo ja welke mitigerende maatregel wordt toegepast. Geef bij de toepassing van een luchtwasser aan welk type wordt toegepast (loogwasser, biologische wasser etc.) omdat dit bepaalt in welke mate de emissies gemitigeerd kan worden.

- Afwijkende situaties, zoals bij opstart van de vergistingsinstallatie of bij calamiteiten; De aanvulling beschrijft de calamiteiten en dat bij het ontwijken van biogas de fakkelinstallatie wordt gebruikt. Daarbij zullen alle geurcomponenten worden verbrand. Bij calamiteiten kunnen echter wel geuremissies via de watersloten plaatsvinden.

De Commissie adviseert de risico's op geuremissies via de watersloten in kaart te brengen en vervolgens te beoordelen of extra maatregelen wenselijk zijn om de risico's te beperken. Deze informatie kan gepresenteerd worden bij de terinzagelegging van het besluit over de omgevingsvergunning.

- een piekaanvoer van co-producten;

In de aanvulling is aangegeven dat er een gelijkmatige aan- en afvoer gewaarborgd kan worden. Er is daarom geen sprake van piekaanvoer. De Commissie acht deze onderbouwing moeilijk verenigbaar met het feit dat er een sleufsilos met een capaciteit voor 10.000 ton co-producten wordt gerealiseerd. Met een dergelijke grote opslagcapaciteit ten opzichte van de verwerkingscapaciteit op jaarbasis is het moeilijk voor te stellen dat er nooit sprake kan zijn van een piekaanvoer van co-producten en daarmee gepaarde piekemissie.

De Commissie adviseert de conclusie dat er geen piekaanvoer mogelijk is, kort te onderbouwen en deze onderbouwing te presenteren wanneer het ontwerpbesluit over de omgevingsvergunning ter inzage gelegd wordt.

- Emissies van de opslag en afvoer van co-producten en de dikke digestaatfractie. De opslag en afvoer van co-producten en de dikke digestaatfractie en de emissies daarvan zijn in de aanvulling voldoende toegelicht. Daarmee is in de aanvulling en het MER samen voldoende informatie over dit onderwerp aanwezig. Uit de aanvulling blijkt dat uit de sleufsilos gedurende de dag geen hoge geurconcentraties zijn maar dat er wel over een lange periode geur geëmitteerd wordt.

De Commissie adviseert aandacht te besteden aan eventuele maatregelen om geuremissies nog verder te beperken. De Commissie denkt daarbij aan maatregelen die erop gericht zijn de perioden wanneer de sleufsilos niet met zeil is afgedekt zo kort mogelijk te houden.

Lucht

MER

Een duidelijk overzicht en beschrijving van de diverse mogelijke emissies naar de lucht en van de samenstelling van deze emissies ontbreekt. Het gaat daarbij om:

- de mogelijke H₂S-emissie bij diverse procesonderdelen;
- de samenstelling van de af te voeren lucht van de gasopwerking;
- de verdringingslucht van de opslagtanks voor vloeibare materialen;
- de stuifgevoeligheid van droge vaste stoffen en de grofstofemissies ten gevolge van de handling ervan.

Aanvulling

- Mogelijke H₂S-emissie bij diverse procesonderdelen;

Het H₂S gehalte van gereinigd biogas is in de aanvulling gepresenteerd. Het is onduidelijk wat de eisen zullen zijn voor het gereinigde biogas dat op het net wordt geleverd. Verder wordt aangegeven dat bij directe levering van het ongereinigde biogas aan Aviko/Rixona de emissie van SO₂ toeneemt bij de verbranding van het biogas daar ter plaatse.

De Commissie adviseert om na te gaan welke eisen gesteld worden aan het gereinigde biogas voor levering aan Aviko/Rixona of het gasnet.

- Samenstelling van de af te voeren lucht van de gasopwerking; De samenstelling is afhankelijk van de vraag of er een luchtwasser wordt toegepast, en zo ja, welk type wordt toegepast (zie de opmerkingen over geuremissies).

- Grofstof emissies ten gevolge van de behandeling van droge vaste stoffen, een en ander is afhankelijk van de stuifgevoeligheid.

In de aanvulling is aangegeven dat aardappelrestmateriaal te beschouwen is als nauwelijks of niet-stuifgevoelig. Een onderbouwing hiervan ontbreekt echter in de aanvulling. De aanvulling geeft geen informatie over andere opgeslagen co-producten zoals granen en andere

stuifgevoelige producten. Rekening houdend met de manier van de opslag dienen de juiste maatregelen te worden genomen om grofstofemissies naar de omgeving tegen te gaan.

De Commissie adviseert om in het kader van de verdere besluitvorming na te gaan welke co-producten feitelijk worden toegepast en na te gaan of deze stuifgevoelig zijn volgens de NeR. De Commissie adviseert bij het uiteindelijke besluit over de omgevingsvergunning aan te geven of, en zo ja welke maatregelen noodzakelijk zijn om grofstofemissies naar de omgeving tegen te gaan.

Geluid

MER

Een beschrijving ontbreekt van de mogelijk optredende geluidemissie en -immissie door:

- afwijkende situaties zoals het gebruik van een flare, wat kan leiden tot hoge geluidimmissieniveaus in de omgeving;
- shovelwerkzaamheden bij een piekaanvoer van co-producten³;
- het mogelijk toepassen van aanvullende ventilatie van de verwerkingshal;
- eventueel bovengronds gelegen leidingwerk voor het transport van het biogas. Zeker de geluidemissie van het stromend gas in het leidingwerk na de compressor is een punt van aandacht.

Aanvulling

- Afwijkende situaties zoals het gebruik van een flare, wat kan leiden tot hoge geluidimmissieniveaus in de omgeving en eventueel bovengronds gelegen leidingwerk voor het transport van het biogas.

In de aanvulling is aangegeven dat alle biogas leidingen ondergronds aangelegd zullen worden. Er zal dus geen sprake zijn van geluidshinder door de flare of bovengronds gelegen leidingwerk.

- Shovelwerkzaamheden bij een piekaanvoer van co-producten;
Zie hiervoor de opmerkingen bij het onderwerp geur over de piekaanvoer van co-producten. In de aanvulling is aangegeven dat er een gelijkmatige aan- en afvoer gewaarborgd kan worden. Er is daarom geen sprake van piekaanvoer.

- Mogelijk toepassen van aanvullende ventilatie van de verwerkingshal;
In de aanvulling is aangegeven dat voor de ventilatie gebruik gemaakt kan worden van een relatief stille luchtafzuigventilator met een bronsterkte van 78 dB(A). De Commissie merkt op dat indien een dergelijke luchtafzuigventilator gecombineerd wordt met een luchtwasser dit bronvermogen aan de lage kant is. De uiteindelijke bronsterkte is daarom afhankelijk van de vraag of een luchtwasser wordt toegepast en welke.

De Commissie adviseert om bij het besluit over de omgevingsvergunning aan te geven op welke wijze de verwerkingshal wordt geventileerd en wat de akoestische consequenties zijn.

³ Vanwege de grote opslagcapaciteit is een piekaanvoer en daarmee een langdurige inzet van materieel mogelijk aan de orde.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: de Maatschappen Dijkstra en Witteveen en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsmond

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Eemsmond

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning (Wabo)

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D18.2

Activiteit: oprichten van een biovergistingsinstallatie met een capaciteit tot 60 kton per jaar

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 26 augustus 2010

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: van 30 augustus 2010 tot en met 11 oktober 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 24 augustus 2010

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 21 oktober 2010

inhoudseisen vastgesteld: 23 februari 2011

kennisgeving MER in Staatscourant van: 29 september 2011

ter inzage legging MER: 30 september t/m 10 november 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 25 augustus 2011

aanvulling op het MER ontvangen: 9 januari 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 22 februari 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dhr. ir. B. Barten (secretaris)

dhr. ing. M. Pijnenburg

mw. drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

dhr. ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt

tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- MER (29 juni 2011)
- Rapport WABO aanvraag (11 augustus 2011)
- Bijlagen rapport (29 juni 2011)
- Rapport Akoestisch onderzoek (20 mei 2011)
- Rapport Geuronderzoek (20 mei 2011)
- Rapport Luchtkwaliteitsonderzoek (23 mei 2011)
- Rapport Ecologisch onderzoek (9 mei 2011)
- Rapport BSB-Nulsituatie en aanvullend bodemonderzoek op het bedrijfsterrein van Rixona B.V. aan de Westervalge 82 te Warffum (4 oktober 2000)
- Rapport bestemmingsplan (13 juli 2011)
- Rapport Vergistingsinstalaltie Den Andel (24 september 2008)
- Notitie met aanvullende informatie ten behoeve van het MER voor de vergistinginstallatie van de maatschappen Dijkstra en Witteveen. (9 januari 2012)

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 21 november 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies wordt niet naar ontvangen zienswijzen verwezen. De Commissie verwijst in haar advies naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Vergistings- installatie Dijkstra & Witteveen te Warffum en de aanvulling daarop

ISBN: 978-90-421-3374-7

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

